

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КОНФЛІКТОЛОГІЯ»

Ступінь освіти	Бакалавр
Освітня програма	Філософія
Заняття:	
Лекції	2 години на тиждень
Практичні	2 години на тиждень
Кількість кредитів ЄКТС	4 (120 годин)
Мова викладання	Українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:

<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4576>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти.

Онлайн-консультації: електронна пошта (щоденно, окрім вихідних і святкових днів)

Он-лайн <https://teams.microsoft.com/> (згідно розкладу)

Інформація про викладачів:

**Пазиніч Юлія
Миколаївна**

Доцент кафедри філософії і педагогіки, кандидат політичних наук, доцент

Персональна сторінка

http://filosof.nmu.org.ua/ua/staffua/Julia%20Pazynich.php?clear_cache=Y

Е-пошта:

Pazynich@nmu.one

1. Анотація курсу

«Конфліктологія» - вибіркова дисципліна навчального плану підготовки бакалаврів за освітньою програмою «Філософія» передбачає початкове ознайомлення студентів із сутністю, структурою, класифікацією, попередженням та розв'язанням конфліктів. Даний курс дає можливість на узагальненому рівні сформуванню системи знань про закономірності, механізми, етапи розвитку конфліктної взаємодії як на рівні однієї особистості, так і на рівні міждержавних відносин. Вивчення навчальної дисципліни «Конфліктологія» спрямовано на забезпечення всебічної підготовки студентів та формування особистості, здатної управляти компетентністю співробітників з метою попередження конфліктів, знаннями діагностики та

розв'язання конфлікту. Набуті знання допоможуть оволодіти теорією і практикою конфліктології.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – формування у студентів концептуальних знань щодо сутності конфлікту, механізмів його розвитку; розв'язування, управління і попередження конфліктів.

Завдання курсу

- ознайомити студентів з типологією конфліктів; сутністю і складовими конфлікту;
- навчити студентів виявляти причини виникнення і розвитку конфлікту як невід'ємного атрибуту сьогодення;
- навчити студентів можливості управління конфліктами;
- навчити студентів проводити аналіз конфлікту з позицій сучасної конфліктології;
- навчити студентів попереджати і конструктивно розв'язувати конфлікти в основних сферах життєдіяльності людини (у трудовому колективі, сім'ї, міжетнічних і соціально-політичній сферах) тощо.

3. Результати навчання:

- надавати сутнісну характеристику конфлікту, визначати чинники, що призводять до виникнення конфліктів у міжособистісному спілкуванні, та зменшувати рівень їх впливу;
- виявляти специфіку міжособистісних, внутрішньо групових та міжгрупових конфліктів.
- характеризувати основні стратегії поведінки у конфлікті: суперництво, співробітництво, компроміс, пристосування, уникання; використовувати оптимальні стратегії і тактики конфліктного протиборства; визначати позитивні та негативні наслідки конфлікту.

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ

1. Феномен конфлікту. Причини, межі, характеристика і типи конфліктів

- 1.1. Поняття конфлікту.
- 1.2. Структурні елементи конфлікту.
- 1.3. Витоки конфлікту.
- 1.4. Причини конфлікту.
- 1.5. Межі конфлікту.
- 1.6. Рушійні сили конфлікту.
- 1.7. Міжособистісні конфлікти.
- 1.8. Стилї поведінки в конфлікті.
- 1.9. Внутрішньогрупові конфлікти.
- 1.10. Міжгрупові конфлікти

2. Динаміка конфлікту

- 2.1. Поняття конфліктної ситуації.
- 2.2. Розвиток конфлікту.
- 2.3. Етапи конфлікту.
- 2.4. Характеристика зовнішніх дій у протиборстві.
- 2.5. Особливості механізму розвитку конфлікту.
- 2.6. Форми завершення конфлікту.

2.7. Особливості динаміки конфлікту.

3. Емоції. Стрес як наслідок конфліктності.

3.1. Стрес і чинники, що його стимулюють.

3.2. Допомога в гострій стресовій ситуації.

3.3. Рекомендації Г.Сельє щодо стресів

4. Засоби і механізми розв'язання конфліктів

4.1. Посередник у системі розв'язання конфліктів.

4.2. Регламентація поведінки конфлікуючих сторін.

4.3. Стратегії виходу із конфлікту: моделі і стилі.

4.4. Правові засоби розв'язання конфліктних ситуацій.

5. Методи управління конфліктами

5.1. Стадія діагностики конфлікту.

5.2. Основні методи управління конфліктами.

5.3. Технології, засоби та методи врегулювання конфліктів.

5.4. Технології попередження конфліктів.

5.5. Основні наслідки конфліктів.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

1 . Феномен конфлікту. Причини, межі, характеристика і типи конфліктів

2. Динаміка конфлікту

3. Емоції. Стрес як наслідок конфліктності.

4. Засоби і механізми розв'язання конфліктів

5. Методи управління конфліктами

6. Технології попередження конфліктів

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення*

Для навчання необхідно мати з собою гаджети зі стільниковим інтернетом.

Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс365.

Використання MSTeams (<https://teams.microsoft.com/>)

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного опитування та самостійної роботи складає не менше 60 балів.

Максимальне оцінювання:

Теоретична частина	Практична частина		Разом
	При своєчасному складанні	При несвоєчасному складанні	
30	70	30	100

Підсумкове оцінювання (якщо студент набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)	Диференційований залік відбувається у письмовій формі, складається з 20 тестових запитань, 1 відкритого запитання. Правильна відповідь на запитання тесту оцінюється у 4 бали. Правильна відповідь на відкрите запитання оцінюється у 20 балів. Відкриті запитання оцінюються шляхом співставлення з еталонними відповідями. Максимальна кількість балів за диференційований залік: 100
--	--

6.3 Критерії оцінювання теоретичної частини (разом 30 балів).

6.3 Критерії оцінювання теоретичної частини (разом 30 балів).

Теоретична частина оцінюється за результатами опитування, яке містить 3 питання, кожне з яких оцінюється 10 балів

У разі використання технології дистанційної освіти усне опитування за темами контрольної роботи може проводитися усно з використанням інструментів Office 365 та Zoom.

Правильна відповідь **кожного питання** оцінюється 10 балами, а саме:

- **9-10 балів** – відповідь правильна, точна;
- **7-8 балів** – відповідь правильна, складає 80%;
- **5-6 балів** – відповідь не повна, складає 50%;
- **4-2 бали** – відповідь складає 20-40%;
- **1 бал** – відповідь неправильна повністю;
- **0 балів** – відповіді немає.

6.4 Критерії оцінювання практичної частини (разом 70 балів)

Практична робота передбачає виконання індивідуального завдання (1 завдання) та опанування тем практичних занять (6 тем). Правильна відповідь, або виконане індивідуальне завдання оцінюється максимально 10 балів за означеним вище критерієм. В індивідуальній роботі передбачено оцінювання елементів дослідницьких підходів (аналізу, синтезу, логічної аргументації, узагальнення, реферування та анотування першоджерел тощо).

Індивідуальні завдання оцінюються експертно, спираючись на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Політика щодо академічної доброчесності регламентується "Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". <http://surl.li/alvis>

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація) робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач зобов'язаний у такому випадку видати інше індивідуальне завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Усі письмові запитання до викладача щодо навчальної дисципліни можуть надсилатися на персональну корпоративну електронну пошту, на платформу Teams та на вайбер викладача.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які надано викладачеві для перевірки із порушенням термінів, оцінюються нижчими балами. Перескладання відбувається із дозволу декана у разі поважної причини (наприклад, хвороба).

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням, він має право опротестувати виставлену оцінку у встановленому порядку.

7.5. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти відвідування занять є обов'язковим. Причиною невідвідування занять є хвороба, участь в університетських заходах, навчання за індивідуальним графіком та академічна мобільність, що задокументовано. Про причину відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача особисто або через старосту та самостійно надолужити пропущений матеріал. У разі міжнародної мобільності навчання може відбуватись в он-лайн режимі.

8. Рекомендована література

Основна

1. Петрінко В.С. Конфліктологія: курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці. Навчальний посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 360 с.
2. Конфліктологія: навчальний посібник / Г. В. Гребеньков [та ін.] ; ред. Г. В. Гребеньков. - Львів : Магнолія, 2018. - 228 с.
3. Конфліктологія та теорія переговорів: навчальний посібник / Т. П. Яхно, І. О. Куревіна. - Київ : Центр учбової літератури, 2018. - 175 с
4. Конфліктологія та теорія переговорів: навч. посіб. для студентів, аспірантів і викл. вищ. закл. освіти України / Г. І. Луцишин. - Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2015. - 200 с.
5. Основи конфліктології: Навч. посіб. для студ. ВНЗ / А. М. Гірник. - К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2010. - 222 с.
6. Пазиніч, Ю.М. Психологія [Текст]: навч. посібник / Ю.М. Пазиніч, Т.М. Калюжна. – Д.: НГУ, 2012. – 156 с.
7. Пазиніч, Ю.М. Психологія: навч. посібник (електронний ресурс) / <http://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=650>
8. Пазиніч, Ю.М. Конфліктологія: конспект лекцій (електронний ресурс) / <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4576>

Додаткова

1. Ішмуратов А.Т. Конфлікт і згода: основи когнітивної теорії конфліктів. – К.: Наукова думка, 1996. – 192 с.

2. Пазиніч Ю.М. Психологія конфліктів та критичних життєвих ситуацій // VI науково-технічна конференція студентів, аспірантів і молодих учених "Молодь: наука та інновації" 28 листопада 2019. – Д., 2019.
3. Пазиніч Ю.М. Симптоми професійного вигорання педагогічних працівників // Філософсько-світоглядні та культурологічні контексти непрерервної освіти, Метеріали конференції 12-13 квітня, 2019, Дніпро. – с. 125-127.
4. Пірен М.І. Конфліктологія. – К.: МАУП, 2003. – 360 с.
5. Психологічний тлумачний словник найсучасніших термінів: близько 3000 слів / сост. В.Б. Шапарь.- Х.: Прапор, 2016. – 672 с.
6. Конфліктологія / Л.М. Герасіна, М.І. Панов, Н.П. Осіпова та ін. – Харків: Право, 2002. – 256 с.
- Цюрупа М. В. Основи конфліктології та теорії переговорів : навч. посібник / Цюрупа М. В. – К. : Кондор, 2004. – 172 с.
7. Психологічний тлумачний словник найсучасніших термінів: близько 3000 слів / сост. В.Б. Шапарь.- Х.: Прапор, 2016. – 672 с.
8. Соціальна конфліктологія: підручник / Л. Й. Гуменюк; Львів. держ. ун-т внутр. справ. - Львів, 2015. - 563 с.